A. 1858. N°. 285.

DONDERDAG 2 DECEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

BEKENDMAKING.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat het door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Utrecht executoir verklaarde Tweede Suppletoir Kohier van het patentregt der wijken B. D. H. I. en M., dienst 1858/59, aan den heer Ontvanger der Directe Belastingen Eerste Afdeeling, Kantoor houdende aan het *St. Pieterskerkhof*, is ter hand gesteld, aan wien ieder verpligt is zijnen aanslag, op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

Gedaan en op de gewone plaatsen aangeplakt te Utrecht den 1. Dec. 1858.

De Burgemeester voornoemd,
W. M. J. VAN DIELEN, Weth.

Ter kennis van de Ingezetenen wordt gebragt, dat op Vrijdag den 3. December 1858, bij gelegenheid van den Sint. Nicolaasavond, van af des namiddags ten *Vier* tot des avonds ten *Elf* uur, de Lijnmarkt met rijtuigen niet zal mogen worden ingereden dan komende van de zijde van de Gaardbrug, — en dat voorts gedurende den voormelden tijd in de gezegde Lijnmarkt, benevens in de Choorstraat en Korte Jansstraat, niet dan stapvoets zal mogen worden gereden.

Utrecht.
2 Dec. 1858.

De Hoofd Commissaris van politie
W. VAN GOUDOEVER.

UTRECHT 2 December.

Buitenlandsch nieuws leveren de bladen heden weinig. Alleen de Jönische kwestie brengt nog het een en ander aan.

Onder Engeland zal men daaromtrent een uittreksel uit een officieel stuk vinden door den lord opper-kommissaris der eilanden tot den president van den senaat gerigt, en in het officieel blad van Korfu opgenomen. Het stuk zou gewis een goeden indruk op de Jöniërs gemaakt hebben, ware niet de ongelukkige openbaarmaking van sir *Youngs* dépêches voorafgegaan. Die dépêches toch, waarin o. a. beweerd wordt, dat Korfu niet ongeziud zou zijn eene Engelsche kolonie te worden, heeft op het eiland alle gemoederen in opschudding gebragt, en de tien Korfusche afgevaardigden in het Jönisch parlement hebben er zelfs aanleiding in gevonden tegen het beweren van den heer *Young* te protesteren niet alleen, maar zelfs den wensch uit te drukken tot eene vereeniging met Griekenland. Hier is dus wel reaktien op aktie gevolgd. Het is evenwel voor den voorspoed van het eiland en voor de rust in die streken te wenschen, dat alsnog de nu bekend geworden depêche, die een uitnemenden geest ademt, eenigen invloed uitoefene. Zoo iemand, dan zal gewis de philhelleen *Gladstone* daar kunnen bijdragen, om de gemoederen tot bedaren te brengen. De *Morn. Post* beweert echter, dat het der regering minder daarom te doen was, dan wel om bij den aanvang der beraadslagingen in het Parlement een tegenstander minder te hebben; een beweren waarvan de gegrondheid mag worden betwijfeld, als men in aanmerking neemt, dat de gisting, sedert eenigen tijd op de Jönische eilanden heerschende, het nemen van maatregelen noodzakelijk maakt.

Eene andere kwestie in Engeland nog aan de orde is die der hervormingen, waaromtrent maandag eene monstermeeting te Newcastle upon Tyne is gehouden. De *Daily News* verklaart ronduit, dat èn Whigs èn Torries geene hervorming wenschen, waardoor men eene wetgeving zou verkrijgen die het gevolg zou hebben, dat de openbare meening bij de leiding der staatszaken degelijker uitkwam.

Uit Madrid meldt men, dat de kwestie der verhoogingen bij de marine, ten gevolge waarvan de heer *Quesada* heeft moeten aftreden, het gevolg is geweest van intriges van dien minister met de *moderados*, met het doel een minister-krisis te bewerken. Is dit waar, dan heeft men juist een tegenovergesteld resultaat verkregen, daar de stelling van het kabinet, ten gevolge van het niet aannemen van *O'Donnell's* ontslag, nu juist hechter is dan te voren.

Berigten uit Amerika ontvangen, doen zien, dat de Nicaragua-kwestie de Unie verdeelt. De zuidelijke Staten willen eene verovering dier republiek, al ware een oorlog met Engeland het gevolg. De noordelijke staten blijven echter zeer tegen elke expeditie daartoe strekkende, en verlangen zich met de Engelsche regering te verstaan tot verzekering van de onzijdigheid van den transito-weg over de Panama-landengte. Daar het Noorden bij de laatste verkiezingen de overhand gehad heeft en ook kans heeft bij de aanstaande de meerderheid te hebben, zal zijnezienswijze waarschijnlijk wel zegevieren.

Onder het afdrukken dezes ontvangen wij de volgende **telegrafiesche depêche**:

Bombaij 9 Oktober.

Officiëel kan men berigten, dat de veldtogt tegen Oude heropend is, door de bestorming van eenige vestingen. De rebellen, die het waagden om aan te vallen zijn met verlies terug geslagen, alle hunne kanonnen achter latende.

In Bolivia zijn eenige pogingen tot opstand onderdrukt. In Peru is *Castilla* tot president geproklameerd.

Guaijaquil is door het fregat Callas gebombardeerd.

Het verslag der zitting van de Tweede Kamer van gister is door ons, wegens plaatsgebrek, zeer bekort moeten opgenomen worden. Het Hoofdstuk Justitie is in die zitting aangenomen, en van dat van Binnenl. zaken zijn ook reeds 52 artt. goedgekeurd.

— Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van den Ned. Leeuw den heer *Desmarres*, oogarts te Parijs.

Z. M. heeft aan den heer *J. T. Cremer*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als kontr. van de dir. bel. te Zwolle, met pens.; voorts benoemd: tot kontr. in de prov. Friesland, den heer *J. J. de Jongh*, kontr. te Leeuwarden; tot kontr. in de prov. Overijssel, den heer *A. van Tonderen*, kontr. te Deventer; tot adj.-kontr. in het hertogdom Limburg, den heer *W. van Konijnenburg*, surn.

Z. M. heeft benoemd: bij het korps ingen., min. en sapp., tot kapt. 3. kl. den 1. luit. *G. Kuijper* Hz. en tot 1. luit. den 2. luit. *J. E. N.* baron *Schimmelpenninck van der Oije*, en op non-aktiv. gesteld den kapt. *A. E. André de la Porte*, van voorn. korps.

:— De Eerste Kamer is bijeengeroepen tegen 9 Dec. aanstaande.

:— Gister middag heeft er bij Z. K. H. den prins *van Oranje* een groot diner plaats gehad, dat door H. M. de koningin is bijgewoond en waarop vele aanzienlijken waren genoodigd.

:— De heer *Jullien*, hoofd-ambtenaar bij het min. van Marine, ridder der orde van de Eikenkroon, is te 's Hage na een langdurig en smartelijk lijden overleden.

:— Eergister is aan den grenadier *Dominicus Vogt*, ridder der Militare Willemsorde, dienende in de 4. komp., 2. batt. van het reg. gren. en jag. (van wiens langdurige krijgsmansloopbaan in het begin van November in de dagbladen sprake is geweest), eene schoone onderscheiding te beurt gevallen. Z. K. H. de prins *van Oranje* heeft namelijk gemelden grenadier op de minzaamste wijze en in de meest vleijende bewoordingen, een prachtig gouden cilinder horologie geschonken, ter herinnering aan zijn onafgebroken goed en braaf gedrag onder de verschillende tijdsomstandigheden, waarin bij zijne *vijf en veertig* dienstjaren als soldaat mogt doorbrengen.

•— We hebben heden te vergeefs naar de Haagsche berigten gewacht, die nu zeker eerst ten 2 ure zullen aankomen, dus 17 uren na de afzending.

— Vóór den aanvang van de beraadslagingen over het Hoofdstuk der Staats-begrooting, handelende over de Buitenlandsche Zaken, is aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal een vlugschrift rondgedeeld, hetwelk, zoo al niet van de regering van Hanover zelve afkomstig, dan toch blijkbaar onder haren invloed geschreven is. Het draagt tot titel: *Le droit de Stade et le Tijdschrift van Staathuishoudkunde en Statistiek. Traduit de l'Allemand. Hanovre*, 1858. Als wij wel onderrigt zijn, dan bestaat bij den redakteur van dit bekende tijdschrift, den heer *Sloet tot Oldhuis*, het voornemen om in eene wederlegging van voornoemd vlugschrift te treden.

— De ongelukkige passagier, die te Delft beide beenen onder de raderen van den spoortrein verloor, is overleden. Hij laat zijne vrouw en 3 kinderen na.

— In eene vergadering van aandeelhouders der Rijn- en IJsselstoomboot-maats., onlangs te Kampen gehouden, is besloten de vaart tot Manheim voort te zetten. Daartoe zal een kapt. van *f* 60,000 worden genegociëerd.

— Uit Luxemburg schrijft men van den 28. Nov.: „De kommissie, die onderzoeken zal welke van de sedert 28 Nov. 1856 tot 1 Dec. 1857 uitgevaardigde ordonnantiën in het belang des lands dienen herroepen te worden, is in de zitting van Vrijdag avond benoemd, zonder dat de Regering zich daartegen verzet heeft. Als leden dier kommissie zijn benoemd de heeren *v. Tornaco*, *Ulrich*, *Th. Pescatore*, *Jonas* en *Mathieu*, alle leden van de oppositie-partij. De leden van de regerings partij hebben ook aan de benoeming deel genomen, waaruit men besluit dat er wijzigingen verwacht worden.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 1 *Dec.*, 1.10 El; + AP. 8.05. Gev. 2 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 1. Dec. 7 voet 2 duim Rijnlandsch.

Oost-Indiën

Door plaatsgebrek verhinderd, hebben wij eerst heden de volgende berigten uit Oost-Indië kunnen opnemen:

In de openbare teregtzitting van den raad van justitie alhier, heeft zich het navolgend ongewoon verschijnsel voorgedaan:

Namens het vendu-departement was een der leden van dien raad gedagvaard ter zake van eene schuld aan die instelling. Deze regter, die persoonlijk in de teregtzitting als zoodanig gezeten was, verklaarde van uit zijn regterstoel, dat hij aan die zaak voor zich zelven okkuperen zou, en verzocht, naar aanleiding van dien, mededeeling der ingediende stukken. Door den voorzitter werden hem die stukken ter hand gesteld, en de gedaagde regter droeg daarop — steeds gezeten in den regterstoel — zijne verdediging voor, welke daarop nederkwam, dat hij niet ruim *f* 2000, maar slechts ruim *f* 1700 schuldig was. De namens het vendu-departement agerende praktizijn verzette zich tegen deze manier van procederen, en beweerde, dat de gedaagde zich niet anders, dan bij gestelden prokureur vermogt te verdedigen, waarop door den gedaagde werd beweerd, dat, volgens zijn gevoelen, hij voor zich zelven okkuperen mogt. De raad van justitie heeft, zonder zich te verklaren omtrent het namens het vendu-departement met betrekking tot de gevolgde manier van procederen, de uitspraak bepaald over drie weken. *Sapienti sat.*

Javabode.

Aan boord van Zr. Ms. schroefkorvet Medusa, alhier ter reede liggende, heeft op 5 Okt. jl. bij het exercitie-schieten uit 30 ponders, een vreeslijk ongeluk plaats gegrepen. Het springen van een der stukken doodde vier en verwondde negen menschen, waaronder een der officieren. De eerste officier, die zich juist boven de batterij op het dek bevond, is als door een wonder den dood ontsnapt. Een der gewonden is in het hospitaal geamputeerd, doch men blijft voor zijn leven vreezen.

Men schrijft van Palembang, dd. 13 Sept.: Voor eenige dagen werd hier het gerucht verspreid, dat er zich in de omstreken van Lakat een aantal opstandelingen zoude vertoond hebben, die de plaats zeer bedreigden en de gemeenschap met Tabing Tingi zouden afgesloten hebben, door het opwerpen van Bentings, om zoodoende den toevoer van levensmiddelen, enz. te beletten. Het grootste deel der opstandelingen zoude met geweren en pieken, enz., gewapend zijn. Ofschoon men in den beginne aan deze praatjes weinig of geen geloof hechtte, schijnt toch niet alles uit de lucht gegrepen te zijn, daar men heden verneemt, dat de komst van een extra post van Lakat, den luit.-kol. militairen kommandant heeft doen besluiten, zich op morgen op reis te begeven, om zich in persoon van den waren stand van zaken te overtuigen.

Palembang. — Op den 11. September jl. is eene Palembangsche handelsprauw tusschen de Soensang en Moeara Komppeh, op de hoogte van de Soengie Aijer Itam, door twee rooverspraauwen aangevallen en overmeesterd.

De opvarenden, die in eene kleine praauw (sampang) zijn ontvlugt, meenden de rooverpraauwen te herkennen, als te Reteh te huis behoorende.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. — De wd. civiele gezagvoerder der Zuider-Afdeeling heeft eene reis naar de bovenlanden van zijne afdeeling gemaakt, welke hij tot op 0° 35' benoorden de linie heeft uitgestrekt. Op onderscheidene plaatsen langs de Barito

zijn steenkoollagen ontdekt. Eenige monsters bleken dezelfde goede hoedanigheden te bezitten als de Penguronkool.

Banjoemas. — Den 24. Sept. ll., omstreeks 1 uur na den middag, is in de dessa Tjilimbang (distrikt Tjilatjap) door buitengewone zware regens, ingestort het bergje, genaamd Goenong Dijana, waardoor 24 inlandsche woningen onder de aarde bedolven zijn. Den volgenden dag is het bergje, genaamd Goenong Doeloem, gelegen achter de doekoeh Djumbee, dessa Bringkeng (distrikt Tjilatjap) ingestort; 7 woningen werden bedolven, terwijl twee paarden door den zwaren bandjer zijn medegevoerd en verdronken.

Banka. — Gedurende de maand September vielen vele en zware regens, hetgeen van gunstigen invloed is op de tinproduktie.

Japan. — Uit berigten, loopende tot 10 Aug. ll., blijkt, dat de heer *H. Spengler*, koopman te Desima, op den 20 Dec. 1857 eene openbare veiling heeft gehouden van lijnwaden, wollen stoffen, sapanhout, eenhoorn, bindrotting, suiker en koffij. Met uitzondering van laatstgenoemd artikel, behalde een en ander voldoende prijzen. Een aantal artikelen werden voorts tot goede prijzen onder de hand verkocht, waaronder p. m. *f* 4000 aan Nederl. boekwerken.

Vervolg hierna.

Wij hebben onderstaand artikel gaarne eene plaats ingeruimd, niet twijfelende, of het zal aan velen onzer lezers welgevallig zijn.

De begrooting van het departement van Oorlog.

De behandeling van de begrooting van het departement van Oorlog in de Tweede Kamer der Staten Generaal, is dit jaar in vele opzigten merkwaardig.

Vooreerst toont het verslag van het onderzoek in de afdeelingen meer belangstelling in den toestand van het leger, dan zulks in vorige jaren het geval was, toen het meer algemeene beschouwingen bevatte, welke meestal slechts moesten dienen, om aan te toonen, dat de begrootingssom verminderd moest worden, zonder daarbij in acht te nemen, welke gevolgen dit voor het leger zou hebben. Het aantal der leden, die niet meer willen toestaan dan ruim 10 millioen, omdat een vorige Minister meende, dat die som voor het leger voldoende was, schijnt te verminderen; en het behoeft dan ook niet opgemerkt te worden, dat aan die meening geene de minste waarde mag gehecht worden, bij de beoordeeling van de begrooting van Oorlog; want die Minister heeft het leger nimmer voor die som onderhouden en bovendien is dit onder zijn bestuur veel in deugdelijkheid en kracht verminderd, en zijn na dien tijd alle behoeften zeer veel in prijs gestegen.

Heeft de Kamer meer belangstelling in het leger getoond, de Minister heeft van zijnen kant ook veel toegebragt, om een gewenscht gemeen overleg te verkrijgen, en om de onzekerheid, welke op het leger reeds sedert vele jaren zoo hoogst nadeelig heeft gewerkt, te doen ophouden; wij bedoelen door het bekend maken der adviezen van het Kommité van defensie en door de toezegging, dat in het volgende jaar eene wet zal worden ingediend, om de organisatie van de verschillende wapens vast te stellen.

Uit de stukken van het Kommité van defensie, zullen de leden der Kamer toch waarschijnlijk heb[illegible] kunnen zien, welke sterkte van het leger en [illegible]stingen door eene kommissie van deskundigen van [illegible] wapens van het leger, noodig worden geacht. Met grond mag verondersteld worden, dat de adviezen van het Kommité veel zullen hebben toegebragt, om de leden der Kamer te overtuigen, dat de gelden, welke voor het defensiewezen besteed zijn, en welke dit zal blijven vorderen, niet als onnutte uitgaven mogen worden beschouwd, en dat Nederland, als zijne verdedigingsmiddelen niet verwaarloosd worden, met goed gevolg te verdedigen is.

Het organiseren van de verschillende wapens bij de wet wordt door velen afgekeurd, omdat zij meenen, dat daar door het grondwettig regt des Konings, de zorg voor eene voldoende krijgsmagt, wordt verkort. Wij zien niet in, dat dit dan meer het geval dan thans zal wezen. Die wet wordt immers door den Minister voorgesteld met goedvinden des Konings; de sterkte van het leger wordt dus bepaald zoo als de Koning vermeent dat zij zijn moet. Wordt de voorgestelde organisatie door de Staten-Generaal zóó veranderd of verminderd, dat het leger te zwak zou worden om het grondgebied van den Staat te verdedigen, welnu dan heeft de Koning het regt de Kamer te ontbinden en een beroep op het volk te doen; en wij twijfelen geenszins of het volk zou aan die roepstem gehoor geven, en hen uit de Kamer verwijderen, die den Koning niet in staat willen stellen om aan Zijner hoogste verpligtingen te voldoen. — Door het afstemmen van de begrooting heeft de Kamer thans ook het middel om het leger te verminderen, en zij heeft daardoor reeds dikwijls den Minister gedwongen dit te doen, en alzoo volgens die redenering, ook inbreuk gemaakt op het grondwettig regt des Konings. Het nadeel van eene organisatie, bij de wet bepaald, is dus ten dien opzigte denkbeeldig, en de voordeelen daarvan zijn daartegen groot. Het is toch allerverderfelijkst voor het leger, dat zijn lot telken jare afhangt van eenige stemmen, ja somtijds van ééne stem in de Tweede Kamer, van de genegenheid voor of het misnoegen op eenen Minister van Oorlog; daardoor zijn die vele organisatiën ontstaan, welke in het leger de onbestendigheid alleen bestendig hebben doen zijn. Zullen de organisatiën bij de wet bepaald zijn, dan worden zij niet telkens veranderd, en dan bestaat er kans, dat zij zóó zullen worden, als dit voor de belangen van het land wenschelijk moet worden geacht; want zij moeten dan op grondslagen worden gevestigd, die den toets der openbare diskussiën kunnen verdragen.

Wij wenschen, dat de Tweede Kamer den Minister in staat stelle aan zijn voornemen betreffende de organisatiën bij de wet gevolg te geven, door de begrooting van 1858 bij wijze van kredietwet voor het volgend jaar toe te staan; als het leger bij de wet zal worden georganiseerd, dan is het toch niet wenschelijk, dat vóór dien tijd belangrijke veranderingen in de tegenwoordige organisatiën, al zijn zij ook noodig, worden gemaakt.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer van gister, zijn eenige petitiën ingekomen en naar de kommissie voor de verzoekschriften verzonden.

De algemeene beraadslagingen werden geopend over de 6de afdeeling: *Kosten der gevangenissen*, van hoofdstuk IV der staatsbegrooting.

Daarover voeren de heeren *Godefroi*, *Storm van 's Gravesande* en *Wintgens* het eerst het woord. De heer *Godefroi* wenscht dat de godsdienstige opleiding in de gevangenissen ten koste van den staat geschiede, en dringt, even als de heeren *Storm* en *Wintgens*, op eene verbetering der gevangenissen aan. De laatste geeft een overzigt van het cellulair systeem in Pruissen, en wijst er op hoe daar, sedert 1857, met eene groote cellulaire gevangenis de proef wordt genomen met dit stelsel. De heer *van Voorthuizen* heeft met genoegen uit de stukken gezien, dat de regering het gesticht te Montfoort beschouwt als eene zaak van algemeen belang en hij hoopt, dat de regering, vooral in de bezoldiging van den direkteur, niet al te zeer spaarzaamheid op het oog zal hebben.

Het hoofdstuk Justitie is met algemeene stemmen aangenomen, behalve die van den heer *Storm*. De algemeene beraadslaging over het hoofdstuk Binnenlandsche Zaken is geëindigd. De artikelen 1—52 zijn aangenomen.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Vervolg en slot van de zitting van Donderdag 25 November.

Den heer *de Muralt* is het uit de teekening gebleken, dat men nu een zeer gering gedeelte zou toestaan van wat verlangd wordt, maar ook een geheele strook grond, die niet gevraagd wordt. Is dat het geval dan is het voorstel niet overeenkomstig het gedaan verzoek, en zou het nog de vraag kunnen zijn, of adress. wel zou aannemen wat men haar wilde afstaan.

De heer *Jongeneel* heeft het terrein opgenomen. Vroeger, zegt hij, was adress. gegeven $1^1/_2$ el; om nu haar gebouw iets verder te laten vooruitspringen verlangt zij 3 el, en Spr. acht het goed haar die te geven. Schooner echter vindt hij het denkbeeld van den heer *Pabst*, wijl daardoor de lijn bewaard wordt.

De heer *Schuurman* verklaart zich tegen den afstand van grond van het plantsoen.

De heer *Boer* vereenigt zich geheel met de zienswijze van den heer *de Muralt*. Het komt hem voor, dat men hier op een zeer lossen voet eene beraadslaging voert, die tot weinig goeds kan leiden. De aanvraag tot afstand van den bedoelden grond heeft reeds lang voorgelegen; zij was aan de orde gesteld in eene vorige verg. en in die verg. werd besloten de behandeling uit te stellen, dewijl sommige leden niet bekend waren met de lokaliteit; toen is tevens besloten, dat alles op de plaats zou worden afgebakend, opdat ieder zich zou kunnen overtuigen, wat eigenlijk verlangd werd. Nu is de zaak weder aan de orde, en hoort Spr. door een lid, onder den vorm van amendement, een nieuw voorstel doen, om het verzoek der rekwestrante af te wijzen, maar haar een stuk grond af te staan, waarvan Spr. op het oogenblik evenmin weet, of het door de rekwestrante verlangd wordt, dan alsof het in het belang der stad is, dit al of niet af te staan. Spr. heeft den Voorz. wel hooren zeggen, dat hij uit naam der rekwestrante of als haar gemagtigde zou kunnen verklaren, dat adress. daarmede genoegen neemt, maar hij moet — zulks ook aannemende — toch zeggen, dat hem volstrekt niets omtrent het af te stane stuk gronds bekend is. Spr. zou daarom met dezelfde vrijmoedigheid als door een lid in de vorige verg. is geschied, ook nu nog willen voorstellen, de zaak weder tot eene volgende verg. uit te stellen, ten einde ook hij zich kunne overtuig[en] wat dan zal worden afgestaan en de adressante daarover nader en meer officieel zal kunnen latenhoo[ren]. Spr. zal zich daarom tegen het amendement verkl[aren].

De *Voorz.* erkent dat de behandeling der [...] gelijk de heer *Pabst* voorstelt, niet zoo regelm[atig] is. Spr. ziet er ook bezwaar in, omdat de [goed]keuring door Ged. St. moet worden verleend, en wordt niet anders verleend dan op een geformul[eerd] raadsbesluit; met het voorstel van den heer *P*[*abst*] nu zal men het nooit verder kunnen brengen tot eene magtiging aan B. en W. om, namens [den] raad, zoodanig besluit op te maken en aan de g[oed]keuring van den raad aan te bieden; en bij [...] bestaat eenige bedenking of Ged. St. daarmede [...] noegen zouden nemen.

De heer *v. Hengelaar* heeft zich ook van [den] toestand der zaak vergewist en zelf jonkvr. *S.* [ge]sproken. Haar idee, zegt Spr., was, niet om [een] bleekveld te hebben, maar om ook het nieuwe geb[ouw] met eene soort van terras te maken, waartoe [...] veel grond benoodigd is, en Spr.'s stem zou afh[an]kelijk zijn van de wijze, waarop men dat wilde [in]rigten. Wierd het ingerigt op de wijze en in [...]rigting van het gebouw aan de keiplaats dan [zou] hij er minder tegen hebben, ofschoon dan ook [...] deel van het Nieuwewerk zou moeten worden afgest[aan]. Spr. zou zich dus wel kunnen vereenigen met [...] voorstel, waardoor adress. gelegenheid gegeven wie[rd] teekeningen in te zenden en haar verzoek te wijzig[en].

De *Voorz.* moet nog opmerken, dat hij niet wen[scht] beschouwd te worden als de gemagtigde van jonkv[r.] *Swellengrebel*, maar meent zich gemagtigd te mog[en] achten mede te deelen, dat zij zich tevreden [zou] stellen, al ware de afstand minder. Het komt Sp[r.] voor dat men het verzoek, gelijk het gedaan i[s], van de hand moet wijzen, waarna adress. een nie[uw] verzoek kan doen.

De heer *Pabst* verklaart zijn amendement in [te] trekken, dewijl hij bemerkt, dat men geneigd i[s] aan mej. *Swellengrebel* te verkoopen den grond bij dat amendement bedoeld, maar alleen zwarigheid heeft in den vorm en vooraf eene juiste opgave van den hoegrootheid verlangt. Hij moet echter met veel nadruk verzoeken, dat men het houden van eene raadsvergadering om daarover te beslissen niet uit stelle tot over 4 weken. Er zijn te veel belangen aan den spoedigen voortgang van het werk verbonden; men bedenke toch dat twintig ambachtslieden, [die] dezen strengen winter zonder werk, wachten op [de] beslissing van den raad.

Het voorstel van den Voorz. tot afwijzende be[schikking] wordt met algemeene stemmen aangenomen en de verg. wegens het vergevorderd uur opgeheven.

KORRESPONDENTIE.

Uit Leijden ontvingen wij een paarmalen berigten dat aldaar ons blad niet wordt ontvangen; de afzending geschiedt geregeld, zoodat de reden van niet ontvangst elders moet gezocht worden.

Indien de heer *N. N.* geen genoegzaam vertrouwen in de diskretie der redaktie stelt, om zich bij haar bekend te maken, dan ligt zijn schrijven ter zijner beschikking.

PETERSBURG 20 November.

Het verkeer op den spoorweg tusschen Tsarskoje Selo en Petersburg is gedurende 2 dagen moeten gestaakt worden, uithoofde van een brand, die laatstleden Maandag in een der stations gebouwen, waarin de lokomotieven geborgen worden, heeft plaats gehad.

Zondag nacht ten 4 ure ontstond de brand in het lokaal, waarin de lokomotieven stonden, en dat nog van hout gebouwd was, terwijl al de andere gebouwen dit van steen zijn. De brand vernielde niet alleen dit houten gebouw met al de lokomotieven, maar ook een naast gelegen gebouw, met werktuigen, gereedschappen, enz. Men heeft slechts een der lokomotieven en wel met de grootste moeite uit het gebouw gered. Al de anderen zijn zoodanig beschadigd, dat ze moeten hernieuwd worden.

De beroemde akteur, de neger *Ira Aldridge*, is in Petersburg aangekomen en zal Donderdag de rol van *Othello* in den schouwburg vervullen.

WEENEN, 29 November.

Graaf *Buol* heeft, naar men verneemt, met den heer *de Bourqueney Ballaville*, bij afwezigheid van den heer *de Bourqueney* belast met de zaken van het Fransch gezantschap, een onderhoud gehad over de aanvallen der Fransche bladen tegen Oostenrijk. Aan de Fransche regering moet deswegens per telegraaf berigt gegeven zijn.

BERLIJN, 30 November.

Van de 352 verkiezingen is de uitslag van 346 bekend. 95 afgevaardigden behooren tot de liberale linkerzijde. 128 tot de ministeriële of het vroeger linkercentrum en de nieuwe aanhangers van het ministerie (dus te zamen met de uiterste linkerzijde 223), 30 tot de konservatieven, 38 tot de R. Katholieke partij, die veelal met de liberalen stemt, 18 tot de Polen- en 27 tot de jonker-partij.

De provinciale landdagen zijn tegen den 13den December bijeengeroepen.

LONDEN, 29 November.

De Indiesche berigten bepalen zich tot het volgende: Tegen Jugdenpore zou een beleg ondernomen worden doch toen men na vele moeijelijkheden voor de stad kwam, had de vijand haar verlaten. — In Oude hadden 12000 rebellen post gevat te Panos nabij Sundeela. De Engelsche troepen vielen hen daar aan en sloegen hen geheel op de vlugt, waarna Sundeela in onze magt was. De rebellen verloren 1200 à 1400 man. Ook te Meangurge, tusschen Cawnpore en Lucknow, is eene overwinning op de rebellen behaald, even als nabij Jelalpore. *Tanta-Topee* maakt het den onzen vrij lastig. Hij doet alle moeite om in Oude te dringen, dit zegt men althans, doch daar het eene al te gewaagde onderneming zou zijn, is het waarschijnlijker dat hij naar de zuidelijke provinciën zal trekken. Generaal *Mitchell*, die hem zooveel nadeel heeft toegebragt, heeft te Mangrowlee weer een korps rebellen verslagen, even als ook de generaal *Seaton* bij Sjakjehanpore. Groote verliezen zijn daarbij den vijand toegebragt.

LONDEN, 30 November.

Het officieele blad van Korfu bevat eene depêche van den Lord-Kommissaris der Jonische eilanden aan den president van den Senaat dier eilanden, betreffende de zending van sir *Gladstone*.

De lord-opperkommissaris zegt daarin o. a. met leedwezen gezien te hebben, dat tusschen de wetgevende en uitvoerende magt de gewenschte overeenstemming niet bestond, zoo noodig tot eene goede leiding der zaken, en tot dien materiëlen voorspoed welke het noodzakelijk gevolg moest zijn der konstitutioneele vrijheid. Hij had evenwel de hoop gekoesterd dat Hr. Ms. regering weldra den Joniërs had kunnen overtuigen, dat zij, zooveel de wetten haar veroorloven, alles wil aanmoedigen wat de waarde van Engelands protektoraat kan doen uitkomen als waarborg voor de vrijheid tegen gevaren van buiten en tegen de partijen in het land, en als band die den Joniërs de voordeelen van Engelands handel en kapitalen verzekert. Gaarne had hij zijne korrespondentie met de Jonische wetgevende magt aangevangen met het bespreken der maatregelen tot verbetering van den finantieelen toestand, tot verzekering van materieelen voorspoed, en tot opheffing der verschillen tusschen de verschillende magten in den Staat, iets waartoe Engelands ondervinding in het *self government* zeer te stade ware gekomen. Hij had gehoopt dat ieder in verzoenenden geest de inzigten Hr. Ms. regering deelen, en de beweerde afkeer door het verschil van landaard te weeg gebragt te midden van een geheel van nuttige instellingen en de gemeenschap van belangen verdwijnen zou. Met het doel nu, dit alles te verwezenlijken en de wetgevende magt in staat te stellen, ter medebewerking daartoe, haar voordeel te doen met de opinie van een staatsman, rijk aan ondervinding en vol sympathie voor wat van Griekschen oorsprong is, had H. M. besloten den heer *Gladstone* af te vaardigen ten einde een onderzoek in te stellen omtrent het geheele regeringsstelsel en de staatkundige betrekkingen tusschen Engeland en de Joniërs, om zoo doende alle moeijelijkheden op billijke en konstitutioneele wijze uit den weg te ruimen.

De Parijsche korrespondent van de *Globe* deelt mede dat in Frankrijk tegenwoordig allen vreemdelingen, die eene landsbetrekking, hoe gering ook, bekleeden, wordt aangeraden zich te laten naturaliseren. Het doel hiervan is, hunne zonen aan de konskriptie te doen onderwerpen, daar de regering aanneemt dat de omstandigheid, dat de vader ambtenaar in hare dienst en de zoon in Frankrijk en uit eene Fransche moeder geboren zij, voldoende is, om hen als Franschen te doen beschouwen. Op dezelfde gronden argumenteert genoemde korresp. dat *Charles Forbes Montalembert* Engelschman is, zijnde hij de zoon van een bezoldigd Engelsch ambtenaar die het grootste gedeelte van zijn leven te Londen gewoond heeft en met eene Engelsche vrouw gehuwd was. De korresp. raadt den kiezers van Westminster dus aan dezen hunnen stadgenoot tot parlementslid te verkiezen.

LONDEN, 1 December.

Eene deputatie, benoemd uit den boezem van een 300tal voorname handelshuizen, is gister door lord *Derby* ten gehoore ontvangen; zij had in last om bij den minister aan te dringen op de aanneming van het voorstel van sir *James Brooke*, om Serawak onder de bescherming der Eng. vlag te stellen. Lord *Derby* heeft dit verzoek op de stelligste wijze van de hand gewezen, hierbij te kennen gevende, dat eene dergelijke handelwijze als een zeer gevaarlijk precedent zou mogen beschouwd worden. Daarenboven betwijfelde de minister zeer, dat de heer *James Brooke* het regt bezat, om bedoelde vestiging aan anderen af te staan, en de regering volstrekt niet gezind was om tot vergrooting van grondgebied de hand te leenen.

De heer *de Montalembert* heeft bepaaldelijk geweigerd, het bedrag der inschrijving ten zijnen behoeve in Engeland geopend, aan te nemen.

Uit Nieuw York schrijft men van den 18. Nov., dat de liberalen in Mexiko bij de hoofdstad eene zege hadden bevochten en dat, behalve de zeehavens, de steden Guadalaxara, Mazatlan en San Blas in hunne handen waren gevallen.

— 1 *Dec.* Gec. $97^{7}/_{8}$; Mex. 3 pCt. 20; Peru $4^{1}/_{2}$ pCt. $93^{3}/_{4}$, 3 pCt. 75; Venez. 5 pCt. $42^{1}/_{2}$; Port. 3 pCt. 48; Sp. 3 pCt. $47^{1}/_{4}$; $1^{1}/_{2}$ pCt. 31; Rusl. $4^{1}/_{2}$ pCt. 103; 5 pCt. 114; Holl $2^{1}/_{2}$ pCt. $66^{3}/_{8}$; 4 pCt. $100^{3}/_{4}$; Sard. $94^{1}/_{4}$.

PARIJS, 30 November.

Prins *Napoleon* is naar Compiègne vertrokken ter bijwoning van een ministerraad.

Het hof zal deszelfs verblijf te Compiègne tot Zondag of Maandag verlangen.

De vervolging van den *Courrier du Dimanche* schijnt wel voortgang te zullen hebben.

Meer dan 12 Engelsche dag- of weekbladen zijn den 28 Nov. te Parijs in beslag genomen ten gevolge van hunne artikelen over het proces *Montalembert*. De *Times*, ofschoon hevige artikelen tegen het Fransche goevernement bevattende, wordt echter gewoonlijk weder vrijgelaten, zonder dat men eene reden voor deze uitzondering opgeeft.

Alhier zijn ook berigten ontvangen nopens de gisting der gemoederen in de Donau-prinsdommen, vooral te Jassy. Het protest van den Kaimakan *Catardji* doet ons de grieven der bewoners genoegzaam kennen.

De kwestie met de Portugesche regering naar aanleiding van het regterlijk vonnis waarbij mejufvrouw *Brisson* op haar verzoek aan het gezag harer moeder is onttrokken, zal, naar men verzekert, weldra geschikt zijn. Het bewijs is geleverd, dat in Frankrijk in dergelijke gevallen uitspraak is gedaan volgens de Portugesche wett n, en in appèl zal dus nu volgens de Fransche wet worden beslist en mej. *Brisson* aan hare moeder weder worden teruggegeven, die, tot haar kind 21 jaar oud is, in huwelijkszaken regt heeft voor haar te beslissen.

— 1 *Dec.* Rente kont. $4^{1}/_{2}$ pCt. 96,30; op tijd 3 pCt. 74,20; Fr.-Oost. Spw. 652; Sp. $1^{1}/_{2}$ pCt. $30^{5}/_{8}$.

ADVERTENTIEN.

*** Op den 19. November 1858 overleed te Utrecht, na een langdurig en zeer geduldig lijden, in den ouderdom van ruim 21 jaar, onze jeugdige Neef en Vriend de WelEdele Heer WILLEM ELIZA HERDERSCHEE, Jur. Stud., geboren te Batavia, oudste Zoon van den WelEdelen Heer J. E. HERDERSCHEE te Pekalongan, eiland Java, ten huize van den Heer L. VAN RÖOIJEN, die benevens zijne vrouw hem gedurende zijne ziekte met ouderlijke zorg en liefde hebben verpleegd.

C. VAN OMMEREN,
W. H. ZIMMERMAN.

Wegens buitenlandsche betrekkingen wordt deze eenige en algemeene kennisgeving eerst heden geplaatst.

*** Heden overleed, na een langdurig en geduldig lijden van bijna een half jaar, mijn onvergetelijke Echtgenoot JOHANNES PETRUS VAN DEN BRINK, in den ouderdom van ruim 68 jaar, na eene gelukkige echtvereeniging van 50 jaren en 3 dagen, diep betreurd door mij en verdere betrekkingen.

Wed. J. P. VAN DEN BRINK,
LOUTERSLAGER.

De affaire zal door mij en mijnen Kleinzoon, *J. P. van den Brink*, worden voortgezet.

*** Voor de deelneming bij het overlijden van ons geliefd jongste kind ondervonden, betuigen wij ouzen hartelijken dank.

T. UHLENBROEK.
S. UHLENBROEK,
VAN MAURIK.

Utrecht,
2 Dec. 1858.

*** Voor de vele blijken van deelneming, bij het overlijden van hunne lieve kleine ondervonden, betuigen de ondergeteekenden hun' hartelijken dank.

E. A. MORREN.
M. J. MORREN,
DERKSEN.

Utrecht,
1 December 1858.

*** Gevoelig voor de vele bewijzen van hartelijke deelneming, ondervonden bij het afsterven van mijnen geliefden Echtgenoot, den WelEdelen Zeergeleerden Heer Mr. G. DORNSEIFFEN, breng ik door deze regelen, mede uit naam van mijne kinderen, aan allen mijne opregte dankzegging toe.

Utrecht,
2 Dec. 1858.

M. J. DORNSEIFFEN,
geb. DANCKERTS.

MUTUA-FIDES.
UTRECHTSCHE-STUDENTEN CONCERT.

*** Het EERSTE DAMES CONCERT zal plaats hebben op Zaturdag den 4. December e. k. in het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen.

Namens de Commissie,
J. A. HAAKMAN,
Secretaris.

N. B. De zaal zal ten 6 ure geopend zijn.

Aanvang ten 7 ure.

Pro Justitia.

EXTRACT.

*** Bij vonnis, gewezen den 20. Augustus 1858 door de Arrondissement Regtbank (Correktionele Kamer) te Utrecht, is de persoon van JACOB SALOMON HOEPELMAN, oud 28 jaren, Koopman, geboren en wonende te Amsterdam, schuldig verklaard aan de wanbedrijven: 1º *van het mengen van vergiftige stoffen, in tot verkoop bestemde dranken*, en 2º *van poging tot verkoop van dranken vermengd met vergiftige stoffen, met voorkennis van zoodanige vermenging*, onder verzachtende omstandigheden gepleegd; en *op tegenspraak* veroordeeld tot *gevangenzetting* in een huis van correctie voor den tijd *van veertien dagen, in eenzame opsluiting te ondergaan*, alsmede *in de kosten* van het regtsgding, des noods invorderbaar bij wege van aantasting van persoon, *met intrekking* van zijn *patent* en *ontzegging* aan denzelve om gedurende den tijd zijner gevangenisstraf dergelijk patent te erlangen — met bevel tot *aanplakking* en *openbaarmaking* van dit vonnis ten koste van den schuldig verklaarde, en *vernietiging* van den *drank* in de in beslag genomen flesschen aanwezig.

Voor Extract Conform,
De Griffier bij de Regtbank voornoemd
E. J. VAN EEDEN, Griffier.

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen, op Zaturdag den 11. December 1858, des namiddags ten één ure, ten Stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

1º. **Het leveren en leggen van een hardsteenen Troittoir voor de nieuw gebouwde huizen aan de Catharijne kade.**

2º. **Het leveren van eenige hardsteenen Platen.**

De bestekken liggen ter inzage aan Stads timmerhuis achter Klarenburg.

Utrecht, 30 November 1858.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

*** Op Donderdag den 9. December 1858, des voormiddags 10 uur, zal men ten overstaan van den Notaris H. PEN, residerende te Baarn, op de Buitenplaats *Beukbergen*, aan het Huis ter Heiden onder Zeyst, publiek verkoopen: EIKEN HAKHOUT, zware staande en liggende SPARREN BOOMEN, SPARREN DUNSEL, BOONSTAKEN en REKHOUTEN. Nadere inlichtingen te bekomen bij *R. van den Dolder*, Boschbaas op voorschreven Buitengoed.

HOUTVERKOOPING
op Beerschoten onder de Bilt,

*** op Woensdag den 22. December 1858, des voormiddags ten 10 ure, op de Hofstede *de Pan*, bewoond door *A. van Kooten*, onder Zeyst, aan den Amersfoortschen straatweg, van eene aanzienlijke partij drooge Eiken, Beuken- en Sparren TAKKENBOSSEN, Sparren VAAMHOUT, en REK- en DEKSPARREN.

*** Men verlangt tegen Mei e. k. in of bij Utrecht **te huur** of **te koop**: Een HUIS met zes of zeven Kamers. Belanghebbenden gelieven zich te adresseren met opgaven van huur of koopprijs enz. onder de letters D.K. aan den Boekhandelaar J. MADO, *Utrecht* Oudegracht Jansbrug nº. 39.

*** De ondergeteekenden, behalve van hunne welbekende **Poeder- en Melk-Chocolaad** thans ruim gesorteerd zijnde in **Dessert-Chocolaad Figuren, Letters**, enz., noodigen Dames beleefdelijk tot een bezoek uit.

Erven J. J. RIJNDERS,
Voorstraat bij de Neude.

*** De ondergeteekende berigt zijne geëerde Begunstigers, dat bij hem te verkrijgen zijn:

Banketletters à 70 Cts. de 5 ons.
Best **St. Nicolaas** à 50 " " " "
en dat hij voorzien is van alle soorten van **Suiker- en Chocolaadfiguren.**

W. J. VERDONK.
Schoutensteeg, lett. G. nº. 136.

*** Ontvangen de

versche Paté de Foyes Gras,

van HUMMEL uit Straatsburg, van af *f* 2.75 tot *f* 7.—

Alsmede eene uitmuntende collectie

Fransche Versche VRUCHTEN,

waaronder zeer schoone ANNANASSEN, APPELS, PEEREN, enz.

F. RIKKERS,
Restaurateur in het Wed.

*** Wij ondergeteekenden berigten onze geachte Stadgenooten en welmeenende Begunstigers, dat de NIEUWE WINKEL met het **St. Nicolaasfeest** voor goed floreren zal, en dat bij rijkelijk voorzien zal wezen van alle soorten van **Kinder Speelwerken**. W. G. en E. G. LEENEN.

Aan de Zuidzijde van de Pottestraat, wijk C. 118.

P. DIEPENHORST,

Lange Smeesteeg, hoek van de Jufferstraat, B. 604

*** heeft het genoegen aan zijne geëerde begunstigers bekend te maken dat bij gelegenheid van het

ST. NICOLAAS-FEEST

bij hem te bekomen zijn:

Warme Kruidkoeken, per stuk 5 cts. en 2½ ct.
Versche Boterletters, à *f* 0.80 per 5 ons.
St. Nicolaas, per 5 ons à *f* 0.60, *f* 0.50 en *f* 0.40.
Ieder morgen **versche Straatsburger Waterbroodjes** à 2½ ct. per stuk.

De prijs van het Brood is als volgt:
Weite per N. ℔ 22 ct. Gebloemd per Ned. ℔ 20 Ct. Roode weit per 1½ N. ℔ 20 ct. Zuiver Rogge per 1½ N. ℔ 14 ct.

*** **BEELDIGE BOEKJES met KEURIGE PRENTJES,**
Voor lieve Meisjes en aardige Ventjes,
Ziet men, als men wand'len gaat,
Bij **Mulder** in de *Pottenstraat;*
Die ze geeft voor **LAGE PRIJZEN**,
Om de kooplust te doen rijzen.

*** **ARACQ PUNSCH SYROP!** van J. SELNER, Kon. Pruiss. Hoflev. te Dusseldorp, is te Utrecht alleen te bekomen, — als ook vele andere **Punsch Syropen**, in diverse qualiteit. bij J. VOS, over het Stadhuis.

OESTERS, ZALM, ZEEKREEFTEN en CASTANJES.

*** A. VAN BROEKHUIJZEN te Utrecht, heeft heden weder aangekregen een extra partij groote blanke OESTERS, als kleine Zeeuwsche à *f* 1.00 per 100, groote dito à 2.00 per 100, Texelsche en Engelsche à *f* 2.50 per 100; alsmede COR OESTERS en LEVENDE ZEEKREEFTEN, groote Spaansche CASTANJES, vette *Winter-Zalm*, opregte *Bergsche Anchovisch*, fijnzoute, gemarineerde en Bootsmans *Haring*, beste blanke gebeukte *Leng* en *Rondstokvisch*, *Engelsche Bokking* en dito *Sprot*, Malaga *Citroenen*, *Citroen en Limoensap*, alle soorten van Minerale *Wateren*, echt *Bitterwater* en fijne *Engelsche Bieren*.

Oesters en Kreeften Berigt.

*** De ondergeteekende neemt de vrijheid, zijne geëerde stadgenooten en verdere begunstigers te berigten, dat hij ontvangen heeft eene partij Engelsche, Texelsche, Zeeuwsche en COROESTERS, **als ook** KREEFTEN, fijne Engelsche BIEREN, **fijne** gemalen LENG, Engelsche SPROT, Bergsche ANSCHOVIS, Gemarineerde en Bootsmans WINTERHARING, PALING in het Zuur, SNOEK, BAARS en PALING en verder al wat tot zijn vak behoort, hopende door een solide bediening zich zijne gunst waardig te maken.

H. J. REINKE,
vroeger *H. Koenders.*

*** J. C. VAN DEN BRINK, op de Vischmarkt over het Hanengeschrei, heeft heden aangekregen eene partij beste blanke MEERBAARS en SOUSBAARS voor 25 Cts. de 5 ons en de BAKBAARS voor 20 Cts. de 5 ons. Ook Texelsche Oesters voor *f* 2,30, de Zeeuwsche voor *f* 1,50 en ook Zeeuwsche voor 80 Cts. de 100. Engelsche SPROT en Engelsche Bokking. ANCHOVISCH voor 60 Cents de 100 en beste blanke LENG voor 40 Cents de 5 ons. Verzoekt UEds. gunst en recommandatie.

OESTERBERIGT.

*** De Wed. B. VAN ROSSUM berigt hare geëerde begunstigers, dat bij haar te bekomen zijn Versche Texelsche, Zeeuwsche en KOR OESTERS en alle andere soorten van VISCH.

Het 5. huis van de Stadhuisbrug.

Uitmuntende Kinderwerkjes

VAN

ANN. FRASER TYTLER.

*** **Lucie op het onbewoonde Eiland. — Lucie in Engeland. — Lucie te Huis.**

Elk met 5 gekleurde Plaatjes en gebonden in heel rood linnen bandje. Prijs van elk *f* 1,40.

Deze werkjes hebben om hunnen goeden, godsdienstigen inhoud een groot debiet.

DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,

opgerigt in den jare 1807 *te Amsterdam,*

*** gaat, blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der Directie en bij H. H. Correspondenten, CONTRACTEN VAN LEVENSVERZEKERING van onderscheiden aard aan; — verzekert WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN; — en geeft LIJFRENTE-BRIEVEN uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

Bij de Tarieven is eene *Nieuwe Tafel* gevoegd, waarbij verzekerd wordt, Gelden te ontvangen op gevorderde jaren, en bij overlijden vóór den in het contract bepaalden leeftijd, evenwel de verzekerde Som door de na te laten betrekkingen van den verzekerde te ontvangen: zoodat de Premie nimmer vruchteloos wordt uitgegeven.

De Directeur,
P. LANGERHUIZEN.

Kantoor: Reguliersdwarsstraat bij het Koningsplein. X 301.

CORRESPONDENTEN IN DE PROVINCIE UTRECHT.

TE UTRECHT	de Heeren A. OORTMAN & ZOON.
	„ „ C. OORTMAN & ZOON.
„ AMERSFOORT.......	„ Heer Mr. J. DE LOUTER, Advokaat en Notaris.
„ WIJK BIJ DUURSTEDE	„ „ H. J. VAN MARIËNHOFF, Notaris.

GEBER & ASCHBACH,

Oude Gracht over de Bezembrug.

DE OPRUIMING

der nog voorhanden **Broderies, Linten, Bal-Robes, Rokken, Handschoenen, Bracelets; Kanten, Fichus Crinoline, Doopjurken** enz. enz.

zal niet langer dan tot 15 December dz. Js.

geschieden en zullen alle deze Goederen

tot verre beneden den inkoopsprijs

verkocht worden.

P. S. Het Huis is te huur!

SINT NICOLAASFEEST.

*** Bij den ondergeteekende ontvangen, eene menigte NIEUWIGHEDEN, geschikt tot **Sint Nicolaas Cadaux**, welke tot buitengewone lage prijzen zullen verkocht worden. C. VAN DIJK,

Lange Viesteeg n°. 161.

NED. RHIJN SPOORWEG.

*** De Directie herinnert, naar aanleiding van de klagten over de trage en onregelmatige verzending van bestelgoederen, welke bij haar zijn ingekomen en bij onderzoek gebleken, niet aan haar te kunnen geweten worden, terwijl men de goederen aan expeditie-kantoren ter bezorging had overgegeven, die aan hare administratie geheel vreemd zijn, dat de factoryen van den Nederlandschen Rhijn Spoorweg zijn gevestigd te Amsterdam op den Dam Litt. E. No. 328, — te Rotterdam aan het Bolwerk, wijk I. No. 12, en te Utrecht, Ganzenmarkt, wijk G. No. 10; — terwijl zich verder aanbrengkantoren van bestelgoederen bevinden, van waar zij de goederen mede geregeld doet afhalen te Amsterdam ten huize van de Wed. *de Leeuw*, Amstelstraat hoek Botermarkt Litt. IJ No. 443, — te Arnhem ten huize van *J. Steendijk*, achter Mariënburg, wijk D. No. 241, van *H. B. Breijer*, Bakkerstraat, wijk A. No. 92 en van *L. J. Arentsen* aan den Velper Straatweg, en te Gouda ten huize van *Machielsen*, Westhaven, Litt. B. No. 164.

Amsterdam, DE DIRECTIE.
den 29. November 1858.

*** Door J. D. DOORMAN is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

AGENDA voor 1859

gebonden in geheel leder. Een zeer net Zakboekje tot het maken van **dagelijksche aanteekeningen**, bevattende bovendien 112 compres gedrukte bladzijden met opgaven van **dagelijksch nut** en een fraai **kaartje van Nederland**, alles in een **gemakkelijk zakformaat** vereenigd. Prijs *f* 1.30.

DAMES-ALMANAK VOOR 1859

met glacé omslag, verguld op snee, in wit moire étui, bevattende 12 gedichtjes getiteld: I. *Eene vraag aan velen.* II. *Vriendschap* III. *Roos en Nachtegaal.* IV. *Huislijkheid.* V. *Liefde boven roem.* VI. *Liefde boven magt.* VII. *Liefde boven al.* VIII. *Morgen en Avond.* IX. *Verkeering.* X. *De vrucht der Vriendschap.* XI. *Vergankelijkheid.* XII. *De verdorde roos.* Prijs 50 Cents.

PORTEMONNAIE-ALMANAK VOOR 1859

bevattende een kaartje van Nederland, met de bestaande en geprojecteerde spoorweglijnen. Prijs 20 Cents.

VIER verschillende KALENDERS voor 1859

welke zich onderscheiden door duidelijk en sierlijk voorkomen. De prijzen zijn 7½, 15, 25 en 35 cents.

Marktberigten.

Wijk bij Duurstede, 1 Dec. Tarwe van *f* 8,00 tot *f* 8.50. Beste dito van *f* 9,00 tot *f* 10,00. Rogge van *f* 6,50 tot *f* 7,00. Boekweit van *f* 5,75 tot *f* [illegible]. Haver van *f* 4,90 tot *f* 5,50. Paardenboonen van *f* [illegible] tot *f* 9,40. Garst van *f* 0,00 tot *f* 0,00. Witte Erwten van *f* 8,90 tot *f* 9,10. Boter de 5 Ned. Onzen van [illegible] tot 47½ cents. Hoendereijeren de 100 stuks *f* 4.50.

Ter markt was Tarwe, Rogge en Boekweit in ruime hoeveelheid aangevoerd.

De hoornveemarkt was dit jaar van weinig beteekenis.

Schiedam, 1 Dec. Granen. Verkocht: Rogge, [illegible] Archangel *f* 1.80 6 w.; 145 ℔ Pernau *f* 2.10 6 w. [illegible] 129 ℔ Koersche *f* 187 3/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 12.75. Jenever id. *f* 18.25. Amsterd. proef *f* 19.50, zonder de belasting. Spoeling *f* 1.80 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenburg.)

Dec.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr. N. ℔	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opmerkingen.
1	2	wnw.	4.0	749.33	46.6	+ 4.5	0.91	2.4	Zwaar betr.
	10	wnw.	0.5	55.72	41.9	+ 2.0	0.97	0	Idem.
2	8	z.	0.5	56.27	40.3	+ 1.6	0.98	0.2	Betr., stil.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 1 December 1858.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld	2½	pCt.	$64\frac{3}{16}$	$64\frac{3}{8}$
dito dito	3	„	$75\frac{11}{16}$	$75\frac{3}{4}$
dito dito	4	„	$98\frac{3}{16}$	$98\frac{3}{8}$
Amortisatie-Sijndikaat	3½	„	92½	
Handelmaatschappij. .	4½	„	$141\frac{5}{8}$	
Oost-Indische Leening	4	„	98	
BELGIË.				
Certifik. bij *Rotschild* .	2½	pCt.	$53\frac{3}{8}$	53½
SPANJE.				
Obligatien	1½	pCt.	30¼	$30\frac{5}{16}$
Binnenl. Schuld....	3	„	$41\frac{5}{16}$	$41\frac{1}{8}$
Amortisable			$10\frac{7}{16}$	
Bewijzen Koepons.......			$5\frac{7}{8}$	
PORTUGAL.				
Obligatiën	3	pCt.	$46\frac{13}{16}$	$46\frac{15}{16}$
dito 1856/57....	3	„	$45\frac{5}{8}$	$45\frac{3}{4}$
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	„	106¼	
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	$103\frac{7}{8}$	104
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	92	
Certifikaten 1840 ...	4	„	86¼	
Cert bij *Stieglitz* ...	4	„	86	
„ „ N.	4	„	$85\frac{3}{4}$	86
dito 5e Serie	5	„	$97\frac{7}{8}$	98
dito 1855 6e Serie . .	5	„	$102\frac{1}{16}$	$102\frac{5}{16}$
dito Adm. te Londen	4½	„	$98\frac{3}{4}$	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500			157½	$157\frac{3}{4}$
Obligatiën	4	pCt.	$81\frac{13}{16}$	
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en C°.*	5	pCt.	$80\frac{1}{8}$	
dito dito......	4	„	$63\frac{3}{4}$	
Oblig. Metaliek	5	pCt.	$78\frac{3}{8}$	$78\frac{1}{8}$
Oblig. Rente Am.. . .	5	„	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{1}{8}$
dito dito Nat. 1854. .	5	„	$78\frac{11}{16}$	$78\frac{13}{16}$
dito dito	2½	„	$39\frac{3}{4}$	$39\frac{13}{16}$
BRAZILIË.				
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	$93\frac{3}{4}$	
AMERIKA.				
Peru, Geldleen. 1824.	4½	pCt.	75	
Ecuad. Oblig. 1855. .	1	„	$16\frac{5}{8}$	$17\frac{1}{16}$
Venez. Oblig 6 pCt., nu	5	„	$39\frac{3}{4}$	$40\frac{1}{8}$
Grenada, Oblig. ...	3¼	„	$19\frac{15}{16}$	20¼
Mexiko, Obl.	3	„	$18\frac{5}{16}$	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	$84\frac{3}{4}$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 285
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Zitting van den Stedelijken Raad.

Vervolg der zitting van Donderdag 25 November.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat gedurende den tijd, dat hij regent van de school was, hij wel bemerkt heeft, dat er sommige Katholieken gebruik van maakten. Spr. wenscht voor het overige twee punten in het midden te brengen. Naar zijne meening, bestaat er een bezwaar tegen het denkbeeld van den heer *v. Boetzelaer*, en een belangrijk argument er voor. Spr. gelooft echter niet, dat men zoo bijzonder naauwkeurig die zaak behoeft te overwegen, want naar Spr's overtuiging zal de beslissing van den raad het gevolg niet hebben, dat men zich misschien voorstelt, want executeuren zullen het legaat wel niet zoo maar afstaan, nu ook anderen aanspraak maken. Spr. heeft ook niet gelezen in den brief van exekuteuren, dat zij bereid zijn het zoo maar af te staan. Zij hebben in den eersten brief aan B. en W. kennis gegeven, dat zoodanig legaat gemaakt was, en later medegedeeld, dat tegen den afstand aan de stad geprotesteerd werd, hetgeen nog in deze verg. door een hunner bevestigd is. Het argument tegen de meening van den heer *v. Boetzelaer* is, dat het vreemd is, dat moet Spr. erkennen, dat de heer *Stevens*, die zoo genereus is geweest in het geven van legaten aan armeninrigtingen en scholen, niets zou gemaakt hebben aan de stads scholen. In de tweede plaats is er bezwaar in gelegen, dat de afgegeven kwitantie kan geacht worden met de meening van den testateur te strijden, omdat er in staat »ter bevordering van godsdienstig onderwijs en tot toelage aan de onderwijzers op de diakonieschool." Het kapitaal, ten behoeve van die scholen verzameld, moest dus ook strekken voor de ondermeesters aan de diakonieschool; dit zou tegen de meening van den heer *v. Boetzelaer* strijden. Vóór de meening van den eersten Spr. is de krachtige overtuiging, dat een man, die zooveel jaren gewoon was zich duidelijk uit te drukken, dat niet zoo onduidelijk zou hebben gedaan als hier het geval zou zijn zoo hij werkelijk de parochiescholen bedoeld had. Nu moge men zich beroepen op de algemeene opinie, maar Spr. moet toch zeggen, dat hij nooit eenige stukken, de parochiescholen betreffende, in handen heeft gehad, waarin aan die scholen eenig Hervormd karakter gegeven werd; zij zijn eene inrigting der *aalmoezenierskamer*, en die is voor alle gezindten; zij waren geruimen tijd onder het toezigt van regenten der aalmoezenierskamer zelve, en dat waren niet uitsluitend Hervormden; en kinderen van alle gezindten werden er toegelaten. Of nu, bij de uitbreiding der R. K. armenscholen, zij minder door anderen dan kinderen van Hervormden bezocht werden, verandert niets aan het karakter dier scholen, en nu meent Spr., dat het niet te denken is, dat de heer *Stevens*, indien hij werkelijk de Parochiescholen had bedoeld, deze zou hebben aangeduid met den naam van Hervormde armenscholen, wat zij niet zijn.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat het testament van den heer *Stevens* allen leden bekend is ter zake der onduidelijkheid; de onderstelling, dat een notaris naauwkeurig zijn moest in zijne uitdrukkingen, wordt weêrsproken door het feit, daar dit testament een model is van duisterheid. De heer *S.* heeft zijne gedachten niet duidelijk uitgedrukt, en dit is de oorzaak van de diskussiën die thans gevoerd worden. Als de uitdrukkingen in een testament duister zijn, moet men zich afvragen, wat uit de woorden is op maken? en als Spr. zich voorstelt, wat de heer *S.* vermoedelijk gewild zou hebben, is de omstandigheid dat hij aan alle scholen en instellingen, die hem dierbaar waren, legaten gemaakt heeft, en bijzonder aan die diakonie-scholen, een grond om aan te nemen, dat als hij dan nog eens van andere scholen spreekt, dat niet zijn kan eene school van het kerkgenootschap, waaraan hij reeds zijne mildheid betoond heeft. Nu is bij Spr. opgekomen hoe hij dan toch komt te spreken van Hervormden? Hij bedoelt, zegt Spr., scholen, waar niet uitsluitend kinderen van zijne geloofsbelijdenis toegang hadden, en werkelijk is in onze voorstelling het woord Hervormden van meerdere omvang dan Gereformeerden; van Hervormden sprekende, denkt men toch aan Lutherschen, Doopsgezinden, Remonstranten, aan alle verschillende sekten der Hervormde godsdienst. Nu waren de parochie-scholen feitelijk scholen voor Hervormden, want de R. Katholieken bezochten ze niet, doch niet voor Gereformeerden, en juist die scholen had hij nog niet bedacht. Spr. kan zich niet voorstellen, dat de heer *S.* zoude bedoeld hebben waarvan thans bij sommige leden sprake is, maar, dat het beweerd kan worden, is natuurlijk. Wat, vraagt Spr. behoort de raad nu te doen? Hem dunkt, dat de raad heeft te behartigen het belang der stad, en dus ook van de scholen, die van stadswege bestaan; als men nu meent, dat het legaat beschouwd kan worden als gemaakt aan de scholen der stad, en gevraagd wordt of de raad er aanspraak op maakt, zou Spr. zich bezwaard achten, zoo hij antwoordde: neen; hij acht zich verpligt daarop ja te antwoorden. Maar dat is geen beslissing, hoe het testament uitgelegd moet worden. Indien dit betwist wierd, zoude natuurlijk de regter uitspraak moeten doen. Te zeggen, dat de raad het niet wil aanvaarden, dunkt Spr. is eene belangrijke som ligtvaardig opgeven; het besluit van den raad heeft geen andere beteekenis, dan dat hij bereid is het legaat aan te nemen als het gegeven wordt. Exekuteuren schijnen reeds aanvankelijk van gedachte te zijn geweest, dat het der stad toekomt; zoo zij bij hun vroeger gevoelen blijven, zullen zij het dus geven. Doch mogt het zijn, dat exekuteuren hiertoe niet zonder eene uitspraak wilden overgaan, dan zou er, dunkt Spr., geen bezwaar in zijn, om arbiters te benoemen. Doch het regt der stad op te geven bij de vele argumenten daarvoor pleitende, daartoe acht Spr. zich niet bevoegd.

De heer *v. Doorn* is door het gehoorde geenszins overtuigd. Hij meent, dat het de waardigheid van den raad niet verhoogen kan, als hij bij twijfel of hij regt op iets heeft, aanleiding geeft tot moeijelijkheden. Spr. gelooft ook, dat men niet behoeft een blaam te werpen op de nagedachtenis van den heer *Stevens*, en dat de raad niet geroepen is om diens testament te beoordeelen; alleen de bijzondere beschikking, het hier besproken legaat, behoort tot zijne kennisneming, die genoegzaam duidelijk is. Dat de heer *Stevens* onder Hervormden niet bedoeld zou hebben de Gereformeerden, kan Spr. ook niet aannemen; de heer *S.* was lid der Hervormde kerk, en Hervormd en Gereformeerd is in ons vaderland altijd synoniem geweest. Maar Spr. gelooft, dat men ook dáármede niet noodig heeft, daar de erflater zegt het legaat te maken aan de *armenscholen der Hervormden*. Nu zijn er twee gevallen mogelijk: òf zoodanige scholen bestaan, en dan is er geen twijfel — en de kerkeraadsschool en Waalsche school beweren zoodanige scholen te zijn, — òf zij zijn er niet, en dan heeft men alleen aan exekuteuren te zeggen, dat zij niet bestaan, maar dan vervalt het legaat ook niet aan de stad. Spr. acht het geene verwaarloozing van de belangen der gemeente, dat de raad, bij twijfel over het regt, zich onthoudt van de aanvaarding, en zou eerder meenen, dat aan de achtbaarheid der vergadering wierd te kort gedaan, wanneer zij besloot tot de aanneming van *f* 2000, die zij weet dat haar niet toekomen, alleen omdat zij bij vergissing aan haar zouden zijn aangeboden geworden. Zoolang hij dus niet de overtuiging heeft, dat de stads armenscholen armenscholen zijn alleen voor Hervormden, kan hij zijne stem niet geven tot de toeëigening der bedoelde gaven, die dan alleen ten gevolge van eene dwaling zouden verkregen zijn.

De *Voorz.* gelooft, dat men onderscheid moet maken tusschen de benaming, die thans de gemeentescholen dragen, en die zij droegen toen de heer *Stevens* zijn testament maakte. Toen toch waren de zoogenaamde parochiescholen, zoo als trouwens de benaming reeds aanduidt, niet vrij van zeker kerkelijk karakter, zoodat ook de meeste kinderen werkelijk tot de Gereformeerden behoorden. — Spr. voert nu nog ter ondersteuning van hetgeen door hem gezegd is omtrent de meening van B. en W. betreffende de gezindheid van exekuteuren tot eventuële uitbetaling, eene missive aan van 29 Okt. 1807, van inhoud gelijk aan die, welke gewoonlijk door exekuteuren worden gerigt aan personen, die in een testament bedacht zijn. Het blijkt dus, dat exekuteuren mede van meening zijn geweest, dat de parochiescholen zijn bedoeld; B. en W. hebben dat steeds gemeend.

De heer *Metelerkamp* merkt aan, dat dit niet de eerste brief geweest is, die door exekuteuren aan B. en W. geschreven is. Toen exekuteuren het testament gelezen hadden, hebben zij het dagelijksch bestuur te kennen gegeven, dat zoodanig legaat gemaakt was, en zij wenschten te weten, welke scholen hiermede konden bedoeld zijn. Men heeft geantwoord: de parochiescholen; en daarna is eerst de brief gezonden, waarvan thans lezing gegeven is.

De *Voorz.* zegt, dat werkelijk het door hem bedoeld schrijven van exekuteuren nog is voorafgegaan door een anderen brief, waarin exekuteuren B. en W. verzoeken mede te deelen, welke scholen kunnen zijn bedoeld, waarop door B. en W. is geantwoord, dat zij geen andere kenden, die bedoeld konden zijn, dan de parochiescholen.

De heer *v. Nooten* heeft niet veel te voegen bij hetgeen gezegd is door de leden, die in het belang der gemeente hebben gesproken, en die, gelijk de heer *Ackersdijck*, op krachtige wijze hebben doen uitkomen, dat de raad onverantwoordelijk zou handelen, om, waar sprake is van eene beschikking, die ten voordeele der gemeente zou geacht kunnen worden gemaakt te zijn, roekeloos haar te verwerpen. En als Spr. nu ziet wat door de regtskundige komm. is uitgedrukt en op hoe krachtige wijze de minderheid het gevoelen der meerderheid bevestigt, meent Spr. geen vrijheid te hebben om het legaat te verwerpen. In het rapport van den heer *Schuller*, die de minderheid uitmaakt, leest men toch uitvoerig, wat voor het regt der stad te zeggen is en voor anderen te zeggen zou zijn, en daar wordt aangetoond, dat de parochiealen steeds scholen zijn geweest, die een Hervormd karakter en benaming hadden, dat hebben zij na 1795 verloren en zijn sedert scholen geworden ook voor andere gezindten, maar zijn nimmer bezocht door kinderen van andere gezindten; *facto* zijn zij Hervormde gebleven, en daarbij komt nog, dat nog tot dit jaar aan die scholen een onderwijzer in de Hervormde godsdienst is verbonden geweest op eene jaarwedde van *f* 225. Ieder dus die niet met het speciaal karakter en de benaming dier scholen bekend was, kon het er voor houden dat het waren scholen der Hervormden; zoo kon ook de heer *Stevens* het er voor houden, die ten opzigte van vele liefdadiginrigtingen in deze stad zich zoo onduidelijk heeft uitgedrukt. Spr. gelooft dus dat kan worden aangenomen, dat het legaat is gemaakt aan de armen, scholen, in de gemeente als parochiescholen bekende en de gemeente het dus kan aanvaarden. Wat vraagt Spr., is nu van de vermeende regten van anderen? In de eerste plaats noemt men de kerkenraads avondschool; — de heer S. heeft sedert jaren daartoe bijgedragen; maar die bijdrage was nooit uitsluitend voor die school bestemd; zij diende 1. als toelage aan onderwijzers der diakoniescholen die er onderwijs geven, 2. ter bevordering der wijk kathechisatiën, en, 3. voor het geven van godsdienst-onderwijs aan bejaarde personen; die school had dus geen eigenaardig en zelfstandig bestaan; zij is geen inrigting van lager onderwijs en was altijd aan het plaatselijk en algemeen toezigt onttrokken. Derhalve, die school kon niet als zelfstandig bestaande school worden aangemerkt. Hier komt echter nog iets bij in aanmerking: hier wordt gesproken van ééne school, die regt op het legaat beweert, en het testament spreekt van meerdere scholen; de erflater heeft alzoo blijkbaar ééne inrigting, bestaande uit meerdere scholen, op het oog; dáár waar van ééne school sprake is, heeft de heer *S.* dit aangewezen; hij vermaakt een legaat aan de Hervormde bewaar-*school*. Het is dus niet te denken, dat de heer *S.* die kerkeraads-avondschool op het oog gehad heeft, daar hij zich van het meervoud bediend heeft en geenszins zoo als in die andere beschikking het enkelvoud heeft gebezigd; hij heeft haar ook niet met de Waalsche school onder ééne rubriek kunnen begrijpen, want dan had hij daarvan geschillen tusschen beide inrigtingen kunnen voorzien over de verdeeling der door hem vermaakte geldsom. Maar ook de Waalsche diakonieschool is door den heer *S.* niet bedoeld; geenszins omdat de diakoniescholen reeds zijn bedacht, zooals de komm. in de eerste plaats in haar rapport beweert, (want de heer S. had eerst de *Nederduitsche* Hervormde diakonie-scholen bedacht, en alzoo blijkbaar in die beschikking de Waalsche niet begunstigd), maar omdat de ware naam van Waalsche diakonieschool zoo algemeen bekend is, dat die wel door den heer S. zou zijn uitgedrukt. Spr. is dus ten slotte van oordeel dat, bij de belangrijke argumenten voor het stelsel, dat hier bedoeld zijn de armenscholen der stad, de raad onverantwoordelijk zou handelen door het te verwerpen.

De heer *v. Lier* zal nog enkele aangevoerde argumenten bespreken. De heer *v. Hoytema* heeft gevraagd, wat het gevolg zal zijn van de aanvaarding door den raad, daar die toch exekuteuren niet zou kunnen binden, om het legaat af te geven. Spr. zegt, dat het niet mogelijk is, nu te bepalen, wat exekuteuren zullen doen, maar hij gelooft, dat dit de kwestie niet kan, niet behoort te zijn, en de raad alleen behoort te besluiten of hij het legaat moet aanvaarden, ja of neen; wordt het laatste beslist, dan vervallen alle kwestiën; beslist men in bevestigenden zin, dan moet men afwachten de eventualiteiten, die daaruit zullen kunnen voortvloeijen. Spr. stelt echter niet voor, dat er een regtsgeding uit zal volgen, omdat dit naar zijne meening zou zijn een zeer gewaagd proces, wat men van besturen van openbare instellingen voorzeker niet mag verwachten. De raad is niet geroepen om adviezen te geven, er moet een bepaald besluit genomen worden; art. 137 gem.-wet zegt uitdrukkelijk, dat de raad zal *beslissen*, of van wege de gemeente een legaat zal worden aanvaard. Zeer juist en geheel in overeenstemming met het aangehaalde wetsartikel is dus het voorstel der komm., strekkende om te aanvaarden. De heer *v. Hoytema* heeft vervolgens eene kwitantie ter sprake gebragt, waaruit blijkt, dat de heer S., zou hebben gekontribueerd ten behoeve der daarin genoemde instelling; uit die kwitantie is gebleken, dat werd gekontribueerd ter bevordering van het *godsdienstig* onderwijs, en dan heeft de komm. zeker niet gedwaald, als zij adviseert tot aanvaarding, want de heer S. heeft zelf gezegd, dat het legaat niet komt aan de diakoniescholen, en ten overvloede er bijgevoegd »hiervoren reeds bedacht," het kan dus onmogelijk waar zijn, dat hij tweemalen dezelfde instelling heeft willen begunstigen. De Voorz. heeft zeer teregt en met de meeste juistheid nog eenige andere denkbeelden medegedeeld, welke allen twijfel doen verdwijnen. De opsomming in het testament van zoovele verschillende door den testateur begunstigde instellingen, eindigende met de bijvoeging, geene diakonie, hiervoren reeds bedacht, sluit het denkbeeld uit, als zou de testateur hier andermaal de diakoniescholen der Hervormden hebben willen begunstigen. Teregt heeft de heer *Ackersdijck* het testament duister genoemd; de kwalifikatie »model van onduidelijkheid" laat Spr. in het midden, zoover wenscht hij niet te gaan; de raad toch is ten deze alleen geroepen om eene speciale klausule te beoordeelen. — Het denkbeeld van de zaak aan de uitspraak van arbiters te onderwerpen kan niet opgaan, vooreerst omdat de raad, volgens art. 137 der gem.-wet, slechts over de al of niet aanvaarding te beslissen heeft, en ten andere, omdat hier wel verschil van meening in den boezem der verg., doch geen geschil in regtskundigen zin bestaat, kunnende eene bloote sommatie of protest, aan *derden* gedaan, niet als een geschil regtens worden aangemerkt. — Dat het beneden de waardigheid van den raad zou zijn, gelijk de heer *v. Doorn* vermeent, bij twijfel tot aanneming te besluiten, kan

Spr. geenszins beamen, daar het besluit anderen geenszins zal kunnen beletten, hunne vermeende regten te doen gelden. Na al het gesprokene vindt Spr. zich in de overtuiging gesterkt, dat de raad zich met het voorstel der komm. kan en behoort te vereenigen.

De heer *de Jong* gelooft dat voor er kwestie kan zijn van *aannemen* of *verwerpen* van het legaat, de vraag moet worden beslist, of de klausule van het testament moet worden opgevat in den zin, dien de kommissie er aan geeft, want zegt de raad, dat het legaat niet aan de stads scholen vermaakt is, dan kan van aannemen of verwerpen geen kwestie zijn. Die brengt Spr. tot de konklusie, dat hij de aanvaarding niet aanraadt, vooral nu de heer *Meteler-kamp*, die toch met het gevoelen van exekuteuren bekend is, het stilzwijgen bewaart en zich heeft bepaald tot de kennisgeving dat tegen de afgifte van het legaat aan de stad is geprotesteerd. Wat nu de zaak zelve betreft, de heer *Stevens* heeft onder andere legaten gemaakt: »Aan de Hervormde armenscholen (doch geene Diakonie, hiervoren reeds bedacht) de som van twee duizend guldens." — Zijn de woorden dier beschikking duidelijk? Voor Spr. ligt daarin geene onduidelijkheid. — De testateur heeft *Hervormde* armenscholen willen begunstigen. Hij heeft duidelijk en bepaald de scholen van eene bijzondere godsdienstige gezindheid aangewezen. Behooren de scholen nu, ter wier behoeve men het legaat wil aanvaarden, tot de Hervormde scholen, tot de scholen der Hervormde gezindheid? Niemand beweert dit, en kan dit beweren, omdat de zoogenaamde parochiescholen sedert jaren zijn herschapen in openbare stads armenscholen, in gemengde scholen, in scholen die tot geen bepaald kerkgenootschap behooren. Kunnen nu deze scholen onder de bewoordingen van het legaat, waarbij *hervormde armenscholen* geroepen worden, begrepen zijn? Door de vraag zoo te stellen, wordt die beslist. Voor Spr. zijn de bewoordingen duidelijk, en mag hij daarvan door uitlegging niet afwijken. (Art. 932 B. W.) Maar als men zelfs naar de bedoeling van den testateur vraagt, gelooft Spr., dat hij de stads armenscholen of de zoogenaamde parochiescholen niet op het oog heeft gehad. — De heer *Stevens* die hier geboren en opgevoed is, en zijn geheel leven hier heeft gewoond, kende den naam van parochiescholen, waaronder de stads-armen-scholen van ouds werden bedoeld. Waarom zou hij in zijn testament dien naam niet gebruikt hebben, als hij die scholen had willen begunstigen? — Men vraagt waarom de testateur, die aan zoo vele stichtingen legaten heeft gemaakt, de stads-armen-scholen zou hebben uitgesloten? — Het antwoord is gereed. Hij heeft geen legaat aan de stad willen maken, want door het legaat aan de parochie scholen zou hij alleen de stedelijke kas hebben gebenificieërd. — Maar men zegt: behalve de diakonie-scholen zijn in deze stad geene Hervormde armen-scholen aanwezig. — Die omstandigheid is voor den raad onverschillig. Al zouden die scholen hier niet te vinden zijn, dit zou aan den raad nog niet de bevoegdheid geven om het legaat te aanvaarden. — De eerste voorwaarde voor de geldigheid van een legaat is, dat er eene *certa persona* wordt ingesteld. Is die er niet, dan kaduceert het legaat, maar dit geeft aan een ander, een niet genoemde, geen regt. Spr. komt tot de konklusie, dat er geene kwestie van aanvaarden of verwerpen is, maar dat men eenvoudig moet te kennen geven, dat men niet overtuigd is, dat de stadsscholen door den testateur tot het legaat zijn geroepen.

De *Voorz.* hecht nog zeer aan den eersten indruk dien hij van de zaak had, daar hij gelooft, dat die zeer onbevangen was. Tot beantwoording der door den laatsten Spr. gedane vraag dient het volgende: Spr. heeft mededeeling gedaan van de eerste missive aan B. en W. gerigt en waarvan de strekking was, te worden ingelicht omtrent de vraag, welke scholen konden zijn bedoeld; daarop is door B. en W. geantwoord, dat zij zooals reeds gezegd is meenden dat bedoeld waren de stads armenscholen. In dien brief nu kwam de volgende zinsnede voor: »wanneer UEd. zich met onze zienswijze kunt vereenigen, zullen wij het officieel berigt van het legaat met het daartoe betrekkelijk extrakt te gemoet zien, ten einde de zaak in den raad over te brengen. Daarop is gevolgd de officieele kennisgeving van het legaat, waaruit B. en W. dus de gevolgtrekking hebben kunnen maken, dat exekuteuren instemden met hun gevoelen, dat de stads armenscholen de door den erflater bedoelde inrigtingen waren.

De heer *v. Boetzelaar* betwijfelt zeer, of exekuteuren nog bereid zouden zijn tot de uitbetaling, nu ook van andere zijden reklames zijn ingekomen. — Omtrent de zaak der diakoniën meent Spr., dat groote verwarring van denkbeelden heerscht, hetgeen vooral niet kwalijk te nemen is aan den heer *v. Lier*, die veronderstelt, dat al wat de heer *Stevens* aan verschillende liefdadigheidsinrigtingen gemaakt heeft, in ééne kas, die der diakonien, zal vloeijen. Spr. gelooft, dat de heer *Stevens* volkomen bekend was met de diakonale zaken, en wel geweten heeft dat de instellingen waaraan hij heeft gemaakt afzonderlijke fondsen daarstellen. Dit moet men wel in acht nemen en dan zal zeer veel van hetgeen men duisterheid van het testament noemt, vervallen. Spr. zou bijna niet weten op welke wijze de heer *S.* zich beter had kunnen uitdrukken, om aan ingewijden te kennen te geven, wat hij hier bedoelde.

De heer *Ackersdijck* meent, dat de heer *v. Nooten* de zaak zeer goed heeft toegelicht; de heer *Stevens* heeft vele scholen bezocht, doch hij heeft eindelijk nog gesproken van scholen, die hij onjuist heeft aangeduid, en als het nu twijfelachtig is, wat, vraagt Spr., is dan natuurlijker, dan dat de raad zelf dien twijfel niet in het nadeel der stad beslist, en dat nog wel nadat eene regtskundige komm. heeft verklaard, dat het legaat zonder twijfel aan de stad vermaakt is. Spr. heeft bedenkingen hooren opperen tegen het aanvaarden; daarin ligt echter niets bedenkelijks; het is aangeboden; daarop is het natuurlijk besluit, dat men het aanvaardt. Aanvaardt men het niet, dan verwerpt men het, en juist hierin zoude Spr. groot bezwaar vinden.

De heer *Bake* kan niet gelooven, dat het voornemen van den heer *Stevens* zou zijn geweest, een geschenk te geven aan stads kas; als hij gesproken heeft van Hervormde scholen heeft hij bepaald scholen van die gezindheid op het oog gehad. Had hij de parochiescholen bedoeld, dan had hij ze genoemd, want die naam is zoo algemeen bekend, dat hem die niet ware ontsnapt. Hij heeft bedoeld Hervormde scholen, die hij nog vergeten mogt hebben te bedenken, en dat er zijn, blijkt uit de bij exekuteuren ingekomen reklames. Spr. zal dus tegen het advies der komm. stemmen.

De heer *Boer* releveert het beweren, dat de heer *Stevens* niet voornemens kan zijn geweest een geschenk te geven aan stads kas; dat beweren vindt volgens Spr. daarin zijn oorsprong, dat men niet goed bekend is met den vroegeren toestand der parochie-scholen. Zij hadden, zegt Spr, een eigen kapitaal, ingeschreven op het grootboek, en meermalen zijn legaten aan die scholen gemaakt, welke dat kapitaal hielpen vermeerderen. Het is dus niet zoo onaannemelijk, dat de heer *S.* ook aan die scholen iets heeft willen vermaken. Het bezwaar van een geschenk aan stadskas vervalt ook daardoor, dat de heer *Stevens* een legaat heeft gemaakt aan de aalmoezenierskamer. Zoo als die nu toch is ingerigt, zou een zoodanig legaat ook een geschenk zijn aan stads kas, omdat deze Kamer thans als geheel vereenigd is met het burgerlijk armbestuur der stad. Hij maakte echter een legaat aan de aalmoeseniers-kamer, omdat hij in het denkbeeld verkeerde, dat die nog in denzelfden toestand verkeerde, waarin zij jaren lang verkeerd had. Verder vervolgt Spr, is het zeer opmerkelijk, dat de parochie-scholen en de aalmoesenierskamer steeds in naauwere betrekking tot elkander hebben gestaan: de kinderen der door de Kamer bedeelden hadden vrijen toegang op de parochiescholen; de regenten der aalmoesenierskamer hadden eenigermate toezigt op die parochiescholen, en nu vindt men in het testament *tweeduizend* gulden vermaakt aan de Aalmoezenierskamer en *tweeduizend* aan scholen, die, naar het oordeel der komm., wel geen andere kunnen zijn dan de genoemde parochiescholen; welk oordeel te waarschijnlijker is, omdat deze anders de eenigen zouden zijn, die door den testateur waren voorbijgegaan, daar immers alle andere inrigtingen van onderwijs door hem bedacht zijn. Spr. zal verder niet treden in bijzonderheden, hetgeen slechts eene herhaling van het door anderen gesprokene zoude worden; hij moet echter verklaren ten volle in te stemmen wat het door de HH. *Ackersdijck*, *v. Nooten* en den rapporteur is aangevoerd. Hij meent ook nog te moeten doen opmerken, dat, als de komm. zich beroept op de noodzakelijkheid, om, krachtens art. 137 der gem.-wet, het gemaakte legaat te aanvaarden of te verwerpen, er inderdaad voor den raad geen bezwaar bestaan kan tot het eerste te besluiten, en zijne — waren het ook vermeende — regten in deze niet prijs te geven, daar dit besluit toch door Gedep. Staten moet worden goedgekeurd. Wanneer dan blijken mogt, dat er overwegende bezwaren tegen dat besluit waren, zouden zij de gevolgen daarvan immers kunnen afweren. Spr. wacht dit echter niet, en meent daarom, dat men onverantwoordelijk zou handelen, door het geldelijk belang der stad in deze toegang te geven.

De heer *de Jong* antwoordt den heer *Boer*, dat de finantieële kwestie hier buiten aanmerking moet blijven.

De heer *v. Lier* merkt aan dat de raad gesaisisseerd is van het rapport der komm., waarvan de slotsom het onderwerp van beslissing uitmaakt; nu kan men, even als de heer *de Jong* heeft bedoeld, een amendement voorstellen, maar dan vraagt Spr. of dit het gewenscht resultaat zal opleveren? wanneer de reklamatiën zullen ophouden is moeijelijk te bepalen. Spr. gelooft dus dat de raad, met de zelfstandigheid, welke eene vergadering als die van den gemeenteraad van Utrecht behoort te kenmerken, moet besluiten al of niet te aanvaarden. De opmerking is gemaakt, dat er geene sprake van verwerping kan zijn, daar waar men nog niet bezit; Spr. antwoordt, dat men wel niet feitelijk doch regtens bezit, als tot het legaat gewezen, van welks al of niet aanvaarding thans de rede is. Uit de diskussiën bij de Staten-Generaal over art. 137 der gem. wet gevoerd, blijkt, dat het overbodig is bij aanvaarding ook van verwerping te spreken, alzoo de raad het voorstel tot aanvaarding niet aannemende, geacht wordt het legaat te hebben verworpen. Men heeft ook de korrespondentie tusschen het dagelijksch bestuur en exekuteuren ter sprake gebragt; Spr. vermeent hierin een argument te meer gevonden te hebben voor het door de komm. voorgestaan gevoelen, terwijl de omstandigheid, dat men zich tot het gemeentebestuur heeft gerigt, de overtuiging schijnt te regtvaardigen, dat het legaat, ook in het oog van exekuteuren, aan eene gemeente-instelling is gemaakt. De heer *v. Boetzelaer* heeft Spr. verwarring van denkbeelden ten laste gelegd, hevolgens dat lid toe te schrijven aan Spr's. minder bekendheid met de diakonale instellingen der Hervormden. Sp. hoopt, dat de heer *v. Boetzelaer* regtvaardig genoeg zal zijn om te erkennen, dat uit het rapport blijkt, dat de komm., en Spr. in het bijzonder, zich op de hoogte der zaak gesteld heeft; en dat Spr. zich niet heeft schuldig gemaakt aan verwarring van denkbeelden, blijkt uit het rapport, waarin zoo duidelijk mogelijk wordt uiteen gezet, welke scholen kunnen worden bedoeld. Als de heer S. in zijn testament schrijft: »aan de scholen der Hervormden, geene diakonie," en daarbij nog voegt: »hiervoren reeds bedacht", dan zal wel aan vroeger bedachte niet te denken vallen. Dat het legaat geen geschenk zou zijn aan stadskas, heeft de heer *Boer* zeer te regt opgemerkt; De heer S. heeft ook aan de aalmoesenierskamer een aanzienlijk legaat besproken, ook dit kon niet als een geschenk aan stads kas worden aangemerkt, waar de erflater eene bepaalde bestemming aan het door hem gelegateerde heeft gegeven en wel te dien effekte, dat daarvan even als van de stads armenscholen, de belijders van alle godsdienstige gezindheden zouden kunnen profiteren.

De *Voorz.* de zaak genoegzaam toegelicht achtende sluit na raadpleging der vergadering, alsnu de beraadslagingen en brengt de konklusie van het advies der komm. in stemming, dat met 15 stemmen tegen die der HH. *Jongeneel*, *de Jong*, *v. Boetzelaar*, *Bake* *v. Cleeff*, *Schuurman*, *v. Doorn*, *v. Stirum*, en *v. Hoytema*, wordt aangenomen. De heer *Meteler-kamp* heeft aan deze stemming geen deel genomen.

Aan de orde is het rekwest van jonkvr. *Swellen-grebel* tot afstand van stadsgrond.

De heer *Pabst* zegt dat hij heden morgen met den heer *v. Hengelaar* het terrein heeft beraamd en hem aldaar door den heer *Bol van Buuren* op verzoek van den heer *Jongeneel* aldaar aanwezig, en door mej. *Swellengrebel* is aanwijzing gedaan van de palen met welke het verlangde terrein is afgebakend. Hij rekent zich na die opname verpligt het verzoek gelijk het gedaan is voor geen inwilliging vatbaar te beschouwen en hij kan de verzekering geven dat zoowel de verzoekster als alle aanwezigen daarover eenstemmig dachten. Het zoude echter onredelijk zijn indien aan de verzoekster niet een deel van haar verzoek werd toegestaan. Spr. stelt alzoo als amendement voor, B. en W. te magtigen om bij de vereischte akte aan de verzoekster voor den bepaalden prijs en op de gestelde voorwaarden zoo veel van stads grond ter aangeduider plaatsen af te staan als noodig zal zijn, om eene regte rooijingslijn te verkrijgen, tusschen het terras van het aan de verzoekster behoorende gebouw naast de Keijenplaats tot aan den uithoek van het nu afgebroken gebouw. — Dit amendement de noodige ondersteuning verkregen hebbende, zegt Spr. dat het zich aan prijst, doordien alsdan geen belangrijke afstand van stads grond noodig is, omdat aan het billijk verlangen van de verzoekster wordt voldaan, en zij in de gelegenheid zal gesteld worden voor haar eigendom te dier plaatse eene gelijke rooijinglijn te verkrijgen. Later kan zij als eigenaresse van tusschenliggende woningen, aan den Raad het verzoek doen aan te koopen den daarvoor liggenden grond eveneens besloten tusschen de opgegeven rooijingslijn en deze eigendommen. De stad zal alzoo medewerken, om van ellendige gebouwen aan licht en lucht gebrek hebbende, nette en zindelijke woningen te kunnen maken.

De heer *de Muralt* meent, dat aan den raad is gerigt een verzoek van jonkvr. *Swellengrebel*, en geen voorstel van B. en W. is gedaan. Nu weet Spr. niet, in hoeverre men daarop amendementen kan voorstellen. Spr. zou dan eer op dat amendement nog een amendement kunnen voorstellen, om het nl. te splitsen, ten eerste af te wijzen het verzoek van jonkvr. *S.* en dan zou in de tweede plaats in behandeling kunnen gebragt worden het voorstel om B. en W. te magtigen, haar een ander terrein aan te wijzen, om eene betere rooijing te krijgen. Wat dat tweede punt echter betreft, Spr. zou zich daartegen verklaren; als jonkvr. *S.* aan den raad een ander verzoek indient, zal Spr. er niet tegen zijn, maar hij ziet een gevaarlijk antecedent er in om naar aanleiding van een gedaan verzoek, iets anders toe te staan, dat niet in het verzoek ligt. Spr. zou er dus zeer tegen zijn, het voorstel van den heer *Pabst* aan te nemen zonder dat jonkvr. *S.* zelve een verzoek daartoe aan den raad rigtte.

De *Voorz.* meent, namens jonkvrouw *Swellengrebel*, te mogen verklaren, dat ook met eene beschikking in een anderen zin dan gevraagd is, maar met zooveel toekenning van grond als voor licht en lucht noodig is, genoegen zal worden genomen.

De heer *Pabst* merkt op dat indien het amendement wordt aangenomen der verzoekster een gedeelte van den grond zal worden afgestaan welke zij heeft gevraagd. Hij meent dat de raad volkomen bevoegd is het verzoek voor een gedeelte toe te staan en dat van zulke beschikingen antecedenten bestaan.

(*Vervolg in de Courant.*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.